

Sulkavan kunnan ja Kansalliskirjaston välinen yhteistyösopimus e-kirjastopalveluiden tuottamiseksi

VAPSILTK 14.03.2024 § 9
325/12.03.02/2022

Selostus

Suomessa on tällä hetkellä noin 30 erilaista e-kirjastokokoelmaa, joiden laajuus vaihtelee suuresti. Eri aineistotyytit sijaitsevat erilaisilla teknisillä alustoilla. Tämän on koettu johtavan siihen, etteivät e-aineistot ole kuntalaisten käytössä yhdenvertaisesti koko maassa. Sulkavan kirjastossa on tällä hetkellä käytössä e-kirjojen ja e-äänikirjojen lainauspalvelu Biblio. Jos Sulkavan kunta päättää lähteä mukaan Kansalliskirjaston e-kirjastoon, niin siinä tapauksessa Biblion sopimus päätetään. Biblion kanssa tehdyssä sopimuksessa on 90 päivän irtisanomisaika.

Vuosina 2022-2023 Helsingin kaupunginkirjasto veti ja OKM rahoitti e-kirjastohankkeen, jonka tavoitteena oli rakentaa Suomen kunnille yhteinen e-kirjasto, jossa e-aineistokokoelma on käytettävissä yhden helppokäyttöisen mobiilisovelluksen ja myöhemmin myös verkkosivun kautta. Hankkeen aikana valittiin e-kirjaston tekninen ratkaisu ja kilpailutettiin teknologiakumppanit sitä rakentamaan. E-kirjastolle sovittiin ylläpitäjäksi Helsingin Yliopiston yhteydessä toimiva Kansalliskirjasto, jonka tehtävänä on kehittää ja tarjota kansallisia palveluja myös yleisille kirjastoille ja edistää kirjastoalan kotimaista ja kansainvälistä yhteistyötä (Yliopistolaki 558/2009). Lisäksi luotiin e-kirjastolle toimintamallit, valmisteltiin sopimusluonnokset liitteineen kuntien yhteiseen e-kirjastoon liittymistä varten sekä neuvoteltiin sisällöntuottajien kanssa ja hankittiin aineistoja yhteiseen e-kirjastoon.

Kansalliskirjasto ja siihen perustettu e-kirjastoyksikkö avaa kuntien yhteisen e-kirjaston 23.4.2024 UNESCO:n kansainvälisenä kirjan ja tekijänoikeuksien päivänä sekä Kirjan ja ruusun päivänä. Tuolloin kuntalaisten on mahdollista ladata e-kirjaston mobiilisovellus, kirjautua e-kirjastoon vahvan tunnistautumisen avulla ja ryhtyä lainaamaan aineistoa, mikäli oma kotikunta on liittynyt mukaan e-kirjastoon ja solminut siitä sopimuksen Kansalliskirjaston kanssa 15.3.2024 mennessä. E-kirjasto tarjoaa alussa lainattavaksi e-kirjoja ja e-äänikirjoja suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja jossain määrin myös muilla kielillä sekä kotimaisia digilehtiä. Ulkomaiset e-lehdet ja e-elokuvat on kilpailutettu erikseen kansallisesti ja niiden sopimukset ovat toistaiseksi erillisinä voimassa.

Kuntien yhteistä e-kirjastoa voivat käyttää ne kuntalaiset, joiden kotikunnat ovat liittyneet siihen ja solmineet Kansalliskirjaston kanssa sopimuksen liittymisestään e-kirjastoon. Kansalliskirjaston laatimien e-kirjaston käyttöehtojen mukaan sopimus Kansalliskirjaston ja kuntalaisen välillä tulee voimaan, kun kuntalainen hyväksyy käyttöehdot ja rekisteröityy palveluun. Alle 13-vuotias lapsi tarvitsee tähän huoltajan suostumuksen.

Kuntien yhteisen e-kirjaston hinta on liittymisen aikana 0,70 €/asukas vuoden 2026 loppuun saakka. Sulkavan asukasluku oli vuoden 2022 lopussa 2375. Mikäli väkiluku pysyy samana, niin kuntien yhteisen e-kirjaston hinta on Sulkavalle vuodessa 1662,50 € ja vuoden 2024 osalta 1163,75 €. Vuoden 2027 alusta lähtien määräytyvää maksua tarkistetaan sopimusliitteessä esitetyn kaavan mukaisesti. E-aineistoihin on varattu vuosittain 2500 €. Vuoden 2024 e-aineistokustannukset tulisivat olemaan 1163,75 € + Bibliosta koituvat kustannukset sen irtisanomiseen saakka. Kansalliskirjasto on oheisaineistoissaan perustellut ja todennut, että kyseessä ei ole hankintasopimus, vaan sopimus horisontaalisesta

yhteistyöstä Kansalliskirjaston kanssa, jonka avulla kunta hoitaa oman lakisääteisen velvollisuutensa tarjota e-aineistoja ja Kansalliskirjasto hoitaa omaa yliopistolaissa säädettyä tehtäväänsä tarjota kansallisia palveluja yleisille kirjastoille. Sopimus on voimassa määräaikaisena kolme kalenterivuotta ja sen jälkeen toistaiseksi. Määräaikaisen sopimuskauden jälkeen sopimuspuolet voivat irtisanoa sopimuksen kuuden kuukauden irtisanomisajalla.

Oheismateriaali	Sopimusluonnokset
Valmistelija	Kulttuuri- ja vapaa-aikakoordinaattori Olli Virta
Esittelijä	Vs. hallintojohtaja Mariannika Auvinen
Päätösehdotus	Vapaa-aika- ja sivistyslautakunta päättää 1. Sulkava liittyy mukaan kuntien yhteiseen e-kirjastoon ja valtuuttaa kulttuuri- ja vapaa-aikakoordinaattorin allekirjoittamaan sopimuksen Kansalliskirjaston kanssa 2. Liittyminen tapahtuu heti sen mahdollistuttua 23.4.2024 tai sen jälkeen 3. Sopimus e-kirjojen ja e-äänikirjojen lainauspalvelu Bibilion kanssa puretaan
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin. Kulttuuri- ja vapaa-aikakoordinaattori Olli Virta oli paikalla tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.03-17.14.